

bulteno

de Esperantista Klubo en Brno 4/1991 (197)

Mezinárodní akademie San Marino (AIS) a Universita Karlova v Praze uzavřely dohodu o vzájemné spolupráci. Hlavním jednacím jazykem Česká pobočka AIS je esperanto, ostatní jednací jazyky AIS se zvláštním důrazem na němčinu, češtinu a slovenštinu. Dohoda byla sepsána v esperantu, v české a v německé verzi.

Z textu dohody uvádíme:

I. AIS zřídí v Praze svou českou pobočku, která bude vyvíjet činnost v souladu se statutem a pravidly AIS. Pedagogická fakulta UK poskytne představiteli této pobočky bezplatně nezbytný pracovní prostor a vybavení do doby, než AIS získá vlastní prostory. Česká pobočka AIS zahájí svou činnost spoluprací s Pedagogickou fakultou UK v interdisciplinárních oblastech výzkumu výuky a vzdělávání. Ve výuce na Pedagogické fakultě se bude podílet na rozvoji studijního oboru zaměřeného na komunikační a informační techniku a technologii. Na pedagogické fakultě UK odpovídá za spolupráci v rámci této dohody katedra didaktické technologie a její vedoucí.

II. Činnost české pobočky AIS zahrnuje:

- a/ aktivitu v koordinaci mezinárodní spolupráce vzdělávacích a vědeckovýzkumných projektů;
- b/ realizaci kursů, studijních seminářů a jiných vědeckých a vzdělávacích akcí;
- c/ realizaci vrcholných studijních soustředění členů AIS, zahrnujících skládání závěrečných zkoušek absolventů studujících v rámci AIS.

III. Česká odbočka AIS pracuje na principu samofinancování. Na základě dalších dohod může svojí činnost rozšiřovat s pomocí finančních příspěvků od soukromých i veřejných (státních) institucí a to jak československých, tak i zahraničních. Rovněž bude získávat tržby z dodávek či výkonů. Svou hospodářskou činnost bude spravovat sama, pokud neuzavře zvláštní dohodu o spolupráci v této oblasti. Hospodářskou činnost bude AIS realizovat v souladu s československými právními i daňovými předpisy.

IV. Pobočka AIS se bude podílet na práci ve výzkumu, výuce a poradenství v oblasti vzdělávací informatiky, interlingvistiky a kybernetické pedagogiky, jazykové kybernetiky a pedagogiky jazykové výuky a v dalších oblastech komunikačních věd, např. některých oborových didaktik. Pobočka bude za tím účelem uskutečňovat především výukové akce, která budou v souladu s učebními plány Pedagogické fakulty UK a budou tvořit součást nabídky výuky alternativních výukových předmětů návazného nebo nástavbového studia, navazujícího na základní pedagogické studium. Česká pobočka AIS bude v rámci své činnosti angažovat do spolupráce s Pedagogickou fakultou UK svůj Mezinárodní vědecký okruh (IKS), dále Institut pro kybernetiku v Berlíně a Paderbornu a další na problematiku zainteresované vědecké instituce z okruhu svých kolektivních členů - sponzorů.

V. a/ Pedagogická fakulta UK bude spolupracovat s AIS při informování studentů a učitelů UK i jiných vysokých škol a vzdělávacích institucí o činnosti a akcích AIS.

b/ AIS bude s Pedagogickou fakultou UK konzultovat termíny svých studijních zasedání v České republice a bude Pedagogickou fakultu UK informovat o plánovaném rozsahu jednání těchto zasedání.

c/ Pedagogická fakulta UK bude zvat podle potřeby členy AIS jako externí učitele ve funkci profesorů, docentů či lektorů a pověří je přednáškami nebo vedením seminářů apod. při zajišťování výuky, především v oblasti komunikační a informační technologie (informatiky).

VI. K řešení otázky vzájemného uznávání dosažených akademických titulů bude ustavena odborná komise, složená ze zástupců AIS a Pedagogické fakulty UK.

Dohodu dne 24.5.1991 podepsali: Doc.Dr. Karel Malý, CSc v zastoupení rektora UK v Praze Prof. PhDr. Radima Palouše, CSc, za Pedagogickou fakultu UK Prof. Dr. Jiří Kotásek, CSc a za AIS San Marino její předseda, Prof. Dr. Helmar Frank.

	pago ĝis 31.12.91 - ekde 1.1.92 - ekde 1.4.92		
individua membro de UEA	90	112	135
ne individua membro de UEA	112	135	158
kunulo (junulo), handikapulo, mem individua membro de UEA	45	68	90
kunulo (junulo), handikapulo, ne individua membro de UEA	68	90	112

Jestliže holandský zlatý platí přibližně 15 Kčs, tedy:

45 NGL = 675 Kčs,	112 NGL = 1 680 Kčs,
68 NGL = 1 020 Kčs,	135 NGL = 2 025 Kčs,
90 NGL = 1 350 Kčs,	158 NGL = 2 370 Kčs.

Zahájení pětímásívních kursů esperanta: 1. října 1991!

Kursy budou probíhat vždy v úterý ve Spojklubu, Šilingrovo nám. 3/4, vchod z ulice Dominikánské:

- od 17.00 hodin do 18.30 kurs pro začátečníky, kursové 150 Kčs,
 - od 18.30 do 19.30 (od 19.30 následují klubové večery) kurs pro pokročilé, kursové 100 Kčs.
- Učebnice dr. Barandovské a kapesní slovníčky bude možno zakoupit si na místě.

Programoj de la klubaj vesperoj

(ĉiumarde je la 19.30 h)

OKTOBRO:

1. La neĝisvivitaj vivjubileoj de Jiří Kořínek
kaj D-ro Tomáš Pumpr	J. Vondroušek
8. La 30-a jubilea Esperanto-kongreso
en Gliwice (diapozitivoj)	L. Chytil, Přerov
15. Arbara fabelo	J. Procházka, Kuřim
22. Feria migrado tra Chřiby
(diapozitivoj)	L. Huf, Ivanovice n.H.

NOVEMBRO:

5. Ekskurso al Hispanio kaj al Balearoj
(diapozitivoj)	S. Barták
12. Sinjorino Zdislava de Lemberk	M. Lorková
19. Kurac-plantoj
en la nuntempa medicino	Doc.BNDr.Ing.J. Šikula
26. Evropa zítřka (ĉesky)	Ing.O. Doležal

DECEMBRO:

3. Nikolaa vespero	M. Lorková kun kolektivo
10. Rakont-konkurso	Z. Hršel
17 Antaŭkristnaska vespero	K. Daněk kun kolektivo

České ministerstvo Školství, mládeže a tělovýchovy vyzvalo k podpoře výuky esperanta ve svém pokynu Školám uveřejněném v 31. Čísle Učitelství novin (ze dne 29.8.1991). Doporučilo vyhovět žádostem esperantských organizací o vytvoření zájmových skupin žáků pro výuku esperanta a poskytnout pro tuto činnost místnosti.

Jiří Laube : NÁVRH OTEVŘENÉHO DOPISU VEŘEJNOSTI

Všichni se radujeme z každého kroku při sjednocování Evropy. Tento radostný a nadějný vývoj dává však také příležitost ke vzniku nepříjemných jevů, především povahy národnostních sporů. To značně kalí kladný ráz vývoje. Tyto jevy nám však také připomínají, že všechny zvraty a konflikty v minulosti byly více či méně zaviněny nedořešením otázek jak národnostních, tak jazykových a tím také kulturních.

Chtěli bychom svým dílem přispět k řešení. Činnost esperantického hnutí je málo známa. Avšak posiluje nás vědomí, že usilujeme o správnou věc. Povzbudila nás slova našeho prezidenta Václava Havla pronesená na zahájení a při ukončení jeho projevu před Radou Evropy dne 10. května 1990: "... Kdykoliv jsem v celém svém dosavadním životě přemýšlel o věcech občanských, politických a morálních, vždycky jsem dříve či později narazil na rozumného člověka, který mi ve jménu rozumu velmi rozumně vysvětloval, že bych i já měl být rozumný, zanechat svých podivínských úvah a uvědomit si konečně, že nic nelze změnit k lepšímu ...

... vracím se k tomu, čím jsem začal. Totiž ke snění. Vše nasvědčuje tomu, že se nesmíme bát snít o zdánlivě nemožném, chceme-li, aby se zdánlivě nemožné stalo skutečností. Bez snění o lepší Evropě nikdy lepší Evropu nevybudujeme ..."

V březnu 1990 se konala Světová konference o vzdělání pro všechny a současně byl zveřejněn úmysl konat příští konferenci na počest výročí narození J.A.Komenského v r. 1992 v Praze. J.A.Komenský je ztělesněním myšlenky a snahy o vzdělanost v neposlední řadě mezi prostými lidmi. Jeho osoba je současně spjata s myšlenkou mezinárodního jazyka, který by sloužil co nejširší vzdělanosti a nebyl by nástrojem útlaku nebo nadvlády. Ačkoliv Komenský žil v době, kdy se mezi vzdělanci běžně užívalo latiny, ve svém spise *Via lucis* popsal svůj názor na vzdělání a současně vyjádřil požadavek, aby byl vytvořen nový jazyk, jazyk umělý, snadný, přesný a libozvučný. Ten by měl být nástrojem pro co nejširší vzdělanost a mezinárodní harmonické kontakty.

V dějinách jsme poznali období několika mocných jazyků a tato období byla vždy spojena s nějakou formou nadvlády politické, vojenské nebo ekonomické. Chceme se vyvarovat chyb minulosti a tak se vyhnout vzniku dalších zlomů a konfliktů.

Současné národnostní spory u nás, v Jugoslávii, v Sovětském svazu nebo i jinde, mají svůj kořen v rozdílné síle národa a jazyka. Existuje rozdílný názor na pojem "národ", zda přirozený nebo politický. Je opravdu obtížné tyto dva pohledy sjednotit, protože mají za sebou různou historii. Proto jak Závěrečný akt z Helsinek, tak mnoho významných lidí žádá, aby se rozmanitost kultur a jazyků v Evropě uchránila před zánikem. Může se tak stát s pomocí nadnárodního jazyka s podobnou funkcí jako měla kdysi latina; totiž jazyka, který nepatří žádnému národu, nenese s sebou nadvládu jakéhokoliv druhu a je přístupný všem, prostým i vzdělaným.

Nenechme se tedy odradit "rozumnými" a pokusme se o uskutečnění snu o společenství rovnoprávných, v harmonii žijících národů v Evropě. Jsme přitom zásadními odpůrci toho, aby nějakým nařízením esperanto nahradilo užívané etnické jazyky. Naopak, usilujeme o jejich ochranu a zachování. Současně si však přejeme, aby esperantu byla dána příležitost osvědčit svou užitečnost. Podporu potřebuje esperanto proto, že některé tzv. světové jazyky mají za sebou silné ekonomiky, kdežto esperanto je bez prostředků. V době vědeckého a odborného přístupu ke všem otázkám není přece na místě uznávat, že ten, kdo má sílu a moc, je lepší. Přesto, že již 300 let existuje metrický systém a už 200 let je obecně zaveden, ještě se někde měří na barely, yardy, míle, unce atd. v důsledku uplatnění ekonomické moci. I zde jde o střet kvality s kvantitou.

V zájmu kvality a harmonie je třeba jít někdy i nesnadnou cestou "nerozumných" a snažit se neobětovat kulturní bohatství, minulost a tradice jednotlivých národů a etnických skupin hmotnému prospěchu. Bude to mít příznivý vliv na budoucí harmonické soužití národů v budoucnosti.

Jiří Laube, Kratochvílova 969, 413 01 Roudnice n. Labem

HOSTÝN

Antaŭ 750 jaroj ekatakis tataroj, la plej terura malamiko, la bohemian staton sub la regado de reĝo Venceelao la I-a. La tataroj kruele masakris la militkaptitojn kaj la kvietan loĝantaron, krude detruadis kaj dezertigadis la landojn. Ili atingis la limon de Bohemio, sed ĝi estis bone sekurigita, ili invadis do Moravion, kiu pro la invado terure suferis, kaj haltis antaŭ la monto Hostýn, kiu baris al ili la vojon, kaj volis ĝin konkeri. La tuta loĝantaro el vasta regiono rifuĝis al tiu monto, pli ol 700 m alta. La tataroj longe sieĝis la monton kaj la sieĝatojn atendis terura sorto. Homoj arde preĝis al sankta Maria pri helpo. Fine al ili venis helpo subite, mirakle, desupre. Okazis neimageble sovaĝa ŝtormego, fulmoj batis, frakasis la tatarojn, bruligis iliajn tendojn, tutan bivakon, potenca inundo desur la monto rekte forbalais ilin. Sed ŝajnas, ke ankaŭ la sieĝatoj ne restis sen aktiveco. Anticipe ili preparis plurajn barierojn sur la deklivoj de la monto, kiuj estis retenontaj la akvojn kaj en la momento de la torentego ilin breĉis. Kaj tio finfaris la detruon de la tataroj, kiuj fuĝis en direkto al Olomouc, volante ĝin konkeri. Sed ankaŭ tie ili suferis malvenkon - do ili ne plu daŭrigis la ekspansion kaj retiriĝis al Hungario. Tiel moravianoj savis Bohemion kaj la tutan okcidentan mondon antaŭ la horora katastrofo.

Ekde tiu tempo Hostýn estas sanktigata kaj la plej memorinda loko post Velehrad. Sur la monto estis konstruita — memore al la glora evento — katedralo merite de arkiepiskopo Th.Dr. Cyril Stojan.

J. V.

En Usono ĉeĥe pri Esperanto skribis la ununura tute ĉeĥlingva monatgazeto HOSPODÁŘ, kiun eldonas en la urbeto West (ŝtato Texas) ĝia posedanto kaj redaktore Jan Vaculík, en artikolo "Nový arcibiskup mluví esperantem" transprenita el la tria numero de nia BULTENO. La gazeto jam cent jarojn ĝojigas siajn legantojn de ĉeĥlingva minoritato en la ŝtato Texas, en aliaj ŝtatoj de Usono kaj en Kanado. Ĝi estas ŝatata ankaŭ en Ĉeĥoslovakio. Skribu ĉeĥe al: Hospodář, P.O.Box 301, West TX.76691, Usono.

Klub esperantistů
Pošt. příhr.154,
657 54 Brno 2

Schůzky dle programu v úterý večer ve Spojklubu, Šilingrovo nám. 3/4, boční vchod z ulice Dominikánské.

Věstník Klubu esperantistů v Brně je vydáván od roku 1952.

Toto číslo připravili: Josef Vondroušek, Zdeněk Hršel, Miroslav Malovec, Milena Picková, Karel Daněk